

Politicorum Libri Decem

Contzen, Adam

Colonia, [1621]

Cap. XXV. Scopum Syncretismi primariu[m] esse, vt violata religionis pace
Catholici mactentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95437](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95437)

sunt Contra-Remonstantes, nec Rigidi funestam sententiam, cum domestica obstitit aequitas, ex Insula deuocarunt.

Rigidi ac-
culatores
Mollium.

Vellem igitur se ipsi purgarent, aut qui solus potest, Serenissimus Rex suspicione eos exsolueret. Nam accusatores nominando certos, ceteros, si non communione etiminis approbati, saltem facinore perpetrati immunes ostenderet. Verum accusasse eos in confesso est. Qui enim fratres suos indefensos perire voluerunt, qui silentium imposuerunt, qui intolerabiles, Turcis & Iudaeis nequiores iudicauerunt, & quidem contra publicum magistratus edictum, quid mirum, si defensori fidei, quod ordines leniores viderentur, rem asperius retulerunt? Deinde articulos Remonstrantium illos, de quibus controuersia est, nemo nisi Rigidus Calvinista condemnat, soligitur illi accusauerunt, qui soli causam accusationis habuerunt. Tertio, Regem prudentissimum ad incerti, aut ignoti accusatoris delationem, in causâ grauissimâ seuerissime iudicasse, nec nos suspicari debemus, nec laudatores ejus concedent. Quis igitur accusauit? nonne Rigidorum Primates, qui Molles familiarissime noscent, qui certa, testata, visâ referre possent? Illi, inquam, qui colloctionis exitum praesagebant, qui vinci se ratione & Ordinum judicio sentiebant.

Improbis
Rigidorum.

§. 9. Exemplum Syncretismi produxi, quod vel rudissimum quemque doceat. Quid vel in ipsâ Creatâ magis Creticum fingi potest, quam praestiterunt nobis Rigidi in Hollandiâ: domi fraterne disputant, falsâ beneuolentiâ indices in amore simulato dant voces sanctas de sanctuario Scripturarum depromptas, pacis leges componunt, iussu ordinum inducias suscipiunt. Interim externi Regis auctoritate, potentia, in perniciem sociorum & fratrum abutuntur. Sperabant Regi gratiâ reos, quos vincere non poterant, donandos, neque ausuros negare Ordines, quid ad promerendam amicitiam foederati Regis, tam ardentem id exposcentis, paucorum famam, & vitam impenderent. Non ignorabant foederatarum prouinciarum clauem teneri à Britanno, sine ejus auxilio intutas esse navigationes. Zelandiam, & Hollandiam grauibis oppignorationibus illi obstrictas, vires Anglicano praedio infestas, Anglos in Belgio esse complures, nec Belgarum paucos Regiam Majestatem praefere Ordinum suorum mediocritati. Omnibus hisce gratiâ, potentia, auctoritatibus, vicinitatibus, speciebus, timoris praedictis contra fratrum suorum, quibus concretissati erant, salutem vtendum sibi Rigidi arbitrati sunt.

Monito ad
Lutheranos.

Vide Theſes
pag. 7. Remonstran-
tia.

§. 10. Aliam Syncretismi conditionem expectare, alia foedera sperare nolite Lutherani, aut alia, multis modis deteriora. Nam articuli de quibus controuertunt, tam vestri sunt, quam Mollium. Docent enim illi: Primo, Reprobationem non sine intuitu peccati faciam. Secundo, Christum pro omnibus, & singulis mortuum esse. Tertio, Ita gratiam dari, vt tamen Spiritui sancto multi resistere possint. Quarto, anſides, & iustitia amitti possint, demonstrari ex Scripturâ postulant, dubitare enim se ingenuè profitentur, aliam licet sibi cum fratribus suis esse pernegant. Ob eosdem articulos eadem contra vos iudicia sustinere debebitis, silentium vobis indicent, tolerandos esse negabunt, Turcis & Iudaeis nequiores declamabunt. Vtunque verò blandientur Theologi, & fronte mentientur caritatem; verbis, & amplexu simulabunt fraternitatem, veniet tamen à blandientibus excitata tempestas, & procella regijs viribus armata vos feriet, sectarii, pestes, haeretici, athei, sectarii, criminibus grauissimis, nulli homini Christiano tolerandis obnoxietis, simul atque illi fortiores euaserint, idèd tempestiue, atq; adeo in ipsâ herba opprimendi atq; euellendi, ne fruticare possitis. Tanto porro crudelius insurgent, quo plures illis ve-

sti debellandi causae sunt, tanto cupidius quo maior victoriae precium est, quo in luculentiores opes, successio, quod speratur, neque enim in vobis illa causabuntur errata, quae in Remonstrantibus tam longinquo iudicio persequuntur, tam crudeliter videntur, quae vix Aulici Britanniae, nedum rurales idiotae, seu quadrati, vt eos vocat C. euinchouius, intelligunt, in vobis maiorem sciendi habere rationem se arbitrantur, monstruosam nempe vbiquitatem omnium fidei articulorum debellatricem, Impanationem, ἀρσενικὴν, Osiandrisum, Flaccianismum, cetera haereſeon ab orco excitatarum horrenda atque nefaria porrenta. Longè tū erunt fraterna nomina, cum vos deteriores illis vocabimini, qui nunc Turcis & Iudaeis nequiores iudicantur. Nec queri poteritis, qui enim Syncretismum admittit, in pactum deducit fraudes, dolere de euentu non debet, qui fallendi conditionem in consilium attulit. Quis miserebitur incantatoris à serpente percussus? Cui mors inexpectata est, qui ora leonis licenter oberrat? Praelongas fugite Balenas, quae ora Sirenium praefert in Batauis, sed caudam Scorpionum habent in Britannia: si vos allicit vnus, alteriusve subdola fictio, deterreant exempla acerbissimarum persecutionum, quas illi qui parum sibi cauerunt subire coacti. Atq; hoc exemplum esto Syncretismi Calviniani.

CAPVT XXV.

Scopum Syncretismi primum esse, vt violatâ religionis pace, Catholici mactentur.

§. 1. Infame est nomen Syncretismi, res multo terribior, periculum in omnes intenditur, finis criminis est, atque indignissimus. Exitium enim Pontifici Romano, Imperatori Augusto, Regibus, Principibus, Rebus publicis Catholicis, totique nomini orthodoxo, per hoc nefariae conspirationis consilium paratur, per veterum exempla scelerum, p. famosas patrum fraudes in nostrum sanguinem graſatur sitientissima Catholici sanguinis, & Catholicae pecuniae sacerrima sitis. Pacem & vnionem Evangelicorum, Synodumq; generalem sanguinariae conspirationi praetexit, vt latrocinio suo speciem honesti inderet, Evangelicos omnes conuocat, vt ad praedam obtinendam adjuutores se pfiteantur. Vestibulum splendidum efficit, vt latenter, & tuto per substructionem operose fucata, in carceres, latomias, libitinas, rogos abripiat. Blanda oratio: Vnio & Synodus Evangelicorum. Populare studium pacis, & liber desiderii pacificorum dedicatus, sed p. hac speciosa p. hanc Chyſocollam itur invulnera, & sanguinem, in bella ciuilia, in theatra saeva supstitionis, in amphiteatra Calvinistica crudelitatis. Migrat tandem, serius, ocyus in naturam suam Calvinismus, & mendacia affectatae mansuetudinis horrore suppliciorum prodit, atque infamat. Quid igitur Syncretismo, & pacificationibus molitur aduersarius? Quis tantâ turpitudinis finis? Ipsum audiamus?

Finis exiti-
um omniū
Catholico-
rum.

§. 2. Capite 12. Iubet pio Syncretismo aduersus communem hostem Antichristum studia, consiliaq; coniungi. Capite 11. hoc ardentius agit, cui & titulum hunc praescribit: Quod dum Synodus & concordia plena concilietur, interim pio Syncretismo, mutuaeque tolerantiae coire, & contra Paparum simul stare debeant Evangelici.

Hostem igitur Romanis ex toto orbe Silesius ille Hannibal jam moriturus inquit, hostem Romanis, hoc est, Pontifici, ejus defensoribus, amicis, clientibus,

bus, vndiq; auxilia circumspicit, etiam infida, & dubia, nosq; eadem opera cautionis admonet, ne bellum denunciaturum esse nesciamus, quod tam notus fecialis indixit. Tria in hoc bello Principibus, eorumque consiliarijs considerata propono.

Primum est, Antichristi & Papatus nomine non Pontificem modo, sed omnes Clericos, Laicosque Catholica, & pūica religionis ab illo lanista designari. Secundum est, agere illum non de sua modo defensione, sed Catholicorum offensione, & armis vltro inferendis. Tertium est, Bellum ab eo suaderi, omnium, quæ vnquam humanum genus concusserrunt, crudelissimum.

In omnes o-
mnino Ca-
tholicos bel-
lum parat.

§. 3. Primum in confesso est. Papatum regnum Pontificum esse definiunt omnes, Antichristi carnes esse clerum, ossa Reges, Principesq; seculares ostendere conatur in plaga Regia fol. 54. Graferus. eadem penè Pouellus in thesibus de Antichristo, omnium infestissime Benedictus Aretius in Apocal. 13. 15. Nomen bestia est esse filium Romana Ecclesia seu Catholicum, seu Romana Ecclesia membrum. Bestiæ autem duæ ab Apostolo Joanne describuntur, quarum maximam, atq; immanissimam, Imperatorem seu Imperium; secundariam verò, primæ administratam, Pontificem interpretantur. Latissimè igitur hoc bellum sæuiet, contra Reges, & Regum primogenitos, qui in solijs eorum sedent, vsq; ad primogenitos ancillatum in pistrino molentiū, omnes n. Caluiniano pacificatori, cum irritati ceperit, Antichristiani sunt. In omnes, inquam, barbara immanitas grassabitur, sed primo in eos quos vicissè lucrosissimum fuerit, in Imperatorem, Reges Christianissimos & Catholicos, qui primogeniti sunt Ecclesiæ filij, & in tam diuino corpore membra nobilissima. Nec ad inuidiam hæc dico; nulla potest tantæ atrocitati oratio par inueniri, nec reprehensionem curant, qui ita docent, qui laudi sibi ingeniosam sæuitiem ducunt. Parum est illis visum generatim omnes in tormenta, mortemq; deposcere, ne quisquam suæ dignitatis, aut generis rationem habitum iri confidat; Cæsarem, atq; Imperij Principes nominatim lanienæ destinat Aretius Caluinista in Apoc. 13. 7. Post acceptam, inquit, Christi doctrinam, mox impii hypocrita titulum Ecclesiæ ad se rapuerunt, & vera Christi mandata persecuti sunt, quam causam adhuc strenue defendunt, sedis imperij successores. Et: Quam latè enim Romanum nomen patet, tam latè pii (id est, Caluinistæ) persecutiones patiuntur. Cum hæc scriberet, nondum in Imperium tanta vi Caluinismus inuaserat. Et in versum. 1. Admirari bestiam, est imperij successum, & felicitatem admirari, Augustum, sanctum, sacrosanctum, immortale illud predicantes. Et: Draco enim Diabolus est, qui sua ornamenta affingit Imperio.

Speciatim
morti desti-
nant Imper-
ratorem &
Principes.

Multo verò maledicentius in plaga regia Graferus: Imperium vocat plenitudinem diabolismi. Idem ipse cum fol. 55. omnes Catholicos vocasset bestialitas, deinde fol. 207. Catholicos, ait, omnes cum meretrice magnâ scortari, & reges esse scortatores, adiungitque: In hoc ordine REGVM SCORTANTIVM HISPANVM & HISPANIAM tenere primas.

Neque dissimulat ista Pareus, nec potest; contra Papatum enim, & quos contumeliæ causa vocat Papistas, stare iubet omnes sectas, neque adeo stolidus est vt nesciat, Basilicam Petri multorum Regum, & populorum præsidio fulciri, eorum vitam, potentiamque ob stare, quo minus optimam prædā Sacerdotiorum Romanensium in sua præmia vertat, scit non nisi per fidelium Regum latera communem omnium Regum orthodoxorum in Christo Patrem posse peti: Prætoriam D. Petri nauem scit vniuersæ Christianitatis victrice classè præcingi, nec nisi illa disiecta expugnari, ac lacerari posse.

§. 4. Præcipue verò de dinoxæ optaret, quosc. 29.

mentitur dolo & armis provincias suas sub iugum Antichristi iterum cogere. Qui verò illi? Cuius rei, inquit, documento sunt, Francia orientalis, Austria, Stiria, Carinthia, Vngaria, Troppauia, Donauverda, hæc de injuria expositulationem æquissimam suo loco adferam, nunc satis est ostendere, quibus bellum Pareus indicat, nempe Imperatori, Domui Austriacæ, Principibus Bavaris, Duci Franciæ Orientalis. Hæc, ait, consensu votis, consilijs, ACTIVS fortius, & temporis obuiandum. Hæc præcipue quidem ad Reges, Principes, aliosq; seculares pertinent, de quibus cum probarim, de Ecclesiasticis quos acerbius oderunt, dicere nihil est necesse. De his contentus ero proferre calumniosissimam Caluini opinionem Epist. 2. De Christiani hominis officio in Sacerdot. &c. Apud integros (Caluinistas) sanè & incorruptos iudices, non ita difficile fuerit palam facere, totam illam Romanensium opulentiam congeriem, ab ipsâ supremâ sede, ad minimam vsq; Capellaniam vt vocant, eximposturis, furtis, rapinis, sacrilegijs, pestimisq; artibus constatam esse, & cuius nullam particulam attingere possis, quin multorum conscientia te scelerum obstringas. Quomodo impostores, fures, raptores, sacrilegi, malorum artium vrsurpatores, multorum scelerum conscientia obstricti, sint tractandi, iura docent, & leges, quas ad improborum audaciam frenandam constitutas, cum vicerint, ad innocentiam orthodoxorum oppugnandam vniuersas conuertent. Quid enim victores non attentabunt, qui cum multa necdum habeant, & quæ corrasere, nondum securè possideant, bellum tamen in regna diffusa, ita Principes alienij iuris, in Cæsarem ipsum decerni vellent. Qui cum ad Neccarum vino & ira incaluerit, moleste ferunt, si in Francia orientali, Austria, Stiria, Vngaria, Troppauia, vrbē Donauverdana, veritas antiqua, in quam primo regiones illæ baptizatae sunt, contra nutum eorum, diuisionemq; doceatur. Dixi & probavi omnibus illam belli calamitatem clademque denunciari, nunc alterum ostendam, non hoc eum agere, vt quocunque modo parta tueatur, & defendat, sed imperium augeat, infesta arma inferat, occidat, spolia detrahat.

§. 5. Primo enim, hoc praxis Gebennensis, Helueticæ, Gallicanæ, Britannicæ, & quam nunc sensuum subit Brandeburgica ditio, demonstrant. Deinde bellum perfidia suæ propagandæ, imaginibus frangendis, caeremonijs Catholicis abrogandis suscipiendum putat, at qui tanta molitur, non sufficit illi sola defensio, inferendum est illi bellum, non sustinendum modo. Sed præstat tartaream ciuili bellitubam audire sua verba tonantem. In Rom. 13. dub. 4. Propositio 7. Christiani Reges & Principes debent resistere tyranni Pontifici, etiam gladio, & vi eam impediendo, frangendo, idola tollendo, & Ecclesiam suam libertati restituendo. Nemo non intelligit bellum hic offensiuum mandari, aut si quis dubitat, sanè tres quas subiungit rationes, omnem scrupulum eximere merito debent.

Ratio prima. Principes debent esse terrori operibus malis, vltiores ad iram ire, qui male agunt; At opera pessima sunt Antichristi, coercenda igitur gladio eius malitia. Quis vero dicat Principi solam contra maleficia defensionem mandari? Quis negat Magistratus esse munus, latrones, fures, maleficos sollicitè inquirere ac vestigare, è latibus protrahere, legibus in eosdem conuictos, & iudicatos agere? Quis verò non videt illa ratione, in Pontificem, Cæsarem, omnes status Catholicos Caluinianis non modo jus, & gladium dari, sed mandari etiam vltionem? Exeranda profecto hæresis, quæ non modo in Collegas Principes, qui antiqua in Patrum religione persistere, permittit bellorum & rapinarum licentiam, sed crudelitatem etiam præcipit. Crudelior est etiam altera ratio, Quia

Certus Ger-
mani & Prin-
cipes accu-
sat.

Plas-
geth B-
me ad-
lum i-
cui i-
tat.

Plas-
dilat.

Bellum of-
fensiuum
cognat.

Bellum
crudeli-
tatem.

Principes
aut debere
Pontificem
oppugnare.

Cur
Calui-
stæ?

Quia hoc illis mandatur. Apocal. 18. 6. Reddere ei, sicut & ipsa reddidit vobis, & duplicare ei duplum secundum opera eius: in poculo, quo propinavit, propinate ei duplum. Ergo regnum Papae destruere debent. Justum sane mandatum, sed contra Antichristum, & ejus adjuutores, quos contra Deo dirigitur, impium & crudele, cum in Sacerdotes, & Christianos Reges ob perseverantiam in veteri pietate supplicia maleficorum transferuntur. Quid autem fieri velit ratione tertia copiosius exequitur. Quia praedicitur futurum, inquit, ut Reges & Principes Christiani odio prosequantur meretricem, & solam reddant eam, & nudam, & carnes ejus comedant, & ipsam igni exurant, at praedictio habet vim praecipi, ut hoc faciant. Injurias, calumnias, sacrilegia aduersariorum in hisce Scripturae deprauandis verbis, & alibi exposui, nunc hoc solum volo, iudicio eorum, bellum quod machinantur, non esse defensivum, sed offensivum. Hinc Fredericus Braubomus Calvinista, libr. 10. Florum Flaminiorum c. 5. toto probare conatur; Mandatum diuinum de Pontifice euertendo omnes Reges Christianos habere, imo omnes Calvinistas. Tale, inquit, quale priuatum Ehd habuit, nos publicum habemus. Hinc bellica Graeseri oratio in plagâ regiâ. Hinc Plessæi classis ad Regem Britanniae, in quo magna vociferatione flagitat; Ut Rex Italiam petat, vltore gladio Pontificem transfigat, venationem orbis exhibeat, eum in ponte Miluio calcet, pectus det, exturbet, aeuerno instar mole demergat. Magno hoc affectu petit vir mitissimus, qui & ipse adesse, pugnare, gladios generoso tepentes sanguine lambere desiderat. Ego, inquit, in praefatione ad mysterium iniquitatis suae inter principia praelia misceam, inter triumphos, praecimente Angelo, CECIDIT illud congeminem, sancta huius latitiae totius immergatur, aeterna contiguus immoriar raptus. Crudelitate militis veterani de sanguine Catholicorum incrassati taceo, latitiam suam animi in cruce caesorum demersi, & tam gestientem ex carnificina latitiam, ut vitam latantis incidat, non arguo, quia Calvinistica pietas est, non in spe filiorum Dei gloriari, non de consolatione caelestis gaudere, non in sanctam latitiam diuinâ dilectionis immergi, sed de cruce caesorum supremum latitiarum apicem figere, sanguini Catholicorum immergi, & de alieno vulnerere, ac tormentis tantâ voluptate liquefcere, ut crudelitati suae immoriatur. Hoc votum est militis, hoc omnium Ministrorum Calvinianorum, qui Martium illum pullum sanguine aluerunt. Duo jam satis explicui, nempe bellum in omnes decretum, deinde bellum tale, quo vltro vis inferatur, non quo solum illata reprimatur. Superest tertium, scilicet bellum, si Parei auspicijs geratur, omnium, quae hactenus orbis terrarum subiit, fore immanissimum, & teterrimum, atque hanc truculentiam proprium finem esse Syncretismi.

§. 6. Crudelitate, Plessæi latitiae & voluptas clarius, quam verba mea, demonstrare potest. Multos audiui fuisse, & saeuos tyrannos, qui è sanguine, & doloribus alienis voluptatem ceperint, supplicia cupide spectant, nullum tam beluino, atque effetro ingenio meminimus, cui miserorum cruciat tantam latitiae vim obtulerint, ut mori coegerint, nullum carnificem qui ex tormentis alieno corpori adhibitis tantum letitiae ceperit, ut in eo posset voluptas torquendi, quod in altero dolores, laceratioque corporis efficiebat, ut saeuienti gaudij immensitas, torto autem cruciatus magnitudo animam exigeret, solus Plessæus proficitur latitiae illi carnificem se totum immersum, atque immoriturum. Nos exercitum Plessæorum cogitemus, Ductores Pareos, cetera dicere animus cohorrescit, non discurre de eo mens est, quod nulla hactenus carnificum ingenia inuenerunt.

§. 7. Quæres fortasse quam saeuitiae causam praetendant Calvinistae? Plerique iram, odium, omnes fal-

sam opinionem, nonnulli eam quam percipiunt ex alieno cruciatu delectationem, quod crudelitati est proprium. Catholicos, quos illi Papistas appellant, Antichristianos esse opinantur, alij ita certo hoc sibi persuadent, ut etiam perjurio afferant, sic Pouellus in thesb. de Antichristo, alij dubitant, ut Serenissimus Angliae Rex, sed tamen quia id opinantur, idcirco omnium hominum spurcissimos, teterrimos, saeuissimos esse iudicant, de sanguine Sanctorum ebrios, idololatras, Baaliticos, Bestialitas esse clamant. Sub operosis illis laruis (Catholicorum) inquit, in plagâ regiâ Graeserus, nihil aliud quam crudeles homicidas, sceleratos, veneficos, impuros scortatores, furesque, & latrones regi & occultari, Grauis accusatio, nihil aliud latere, nihil humanitatis, nihil veritatis. Cum igitur tam sceleratas laruas nos jam dudum iudicant, omnibus supplicijs vexandos, omnibus contumelijs lacerandos ex eo praedictio constitunt. Antichristum omnia saeuitiae genera in pios experturum sacra litera nos docent. Est enim tunc tribulatio, qualis non fuit ab initio, quo gentes esse ceperunt, ipsi Pontificem Antichristum, Catholicos Antichristianos satellites censent, & administratos, ea causa omnem quam scriptura Antichristo tribuit, crudelitatem nobis imputant, eamque, quam ab vllis tyrannis exercitata fuerit, maiorem. Quod vero Apoc. 18. dicitur, Reddite illi duplum, sic interpretantur, ut dicant sibi à Deo imperatum, ut duplo asperiora tormenta nobis admooueant, quam ea sint, quibus sanctos Antichristus excarnificauit. Verba Parei, etsi immaniora sint, quae Plessæi voluptas, audiamus. Nec praecipitur iniustitia, cum duplum ei reddendum praecipitur: sed nullum ultionis genus aduersus Papam iniustum, aut nimium esse significatur, duplum esse intelligitur non eius poena, quam sit meritis, sed eorum malorum, quae ipse prius inflixit pijs, & quibus Ecclesiam affecit. Quam Emphaticè, Nullum genus ultionis: Nec in solam Pontificis personam supplicia decernuntur, Regum & Principum victore Plessæo erit eadem fors, multi namque illorum plus multo Calvinistis, quae Pontifex obfuit. Praefertim illi, quorum pia cura, vitâ, monitione, puincia quaedam ad pristinae fidei cognitionem, verumque Dei cultum sunt reducta. Haec nobis expectanda sunt, si Syncretismus euincat, & Deus moderari genus humanum desinat. Carnificina praesidebit Pareus minister orcinus, in duplum, durus poenarum arbiter supplicia exaggerabit, ne minus duplo dependant, studiosus, & gnarus torture cauebit; nam ut excedant, tortoribus, si libebit, per Pareum licebit; Quia nullum ultionis genus, nimium aut iniustum. Aderit totus sanctae latitiae immergatur Plessæus. Inueniet Pareus, quod Phalaris mirabitur, quod Busris obstupefecit, quod nondum ausus est, vel nondum potuit Calvinismus, dictabit non plebeis modo corporibus, sed Regum & Principum Majestati, Episcoporum sanctitati adhibenda supplicia, & tanto carnificinae Magisterio gnauiter vsus, Catholicos tormentis, Plessæum exercitum, latitiae de tormentis Catholicorum conceptâ, exstinguet.

Sauior es tristi Busride, sauior illo,

Qui falsum lento torruit igne bouem.

Quig, bouem siculo fertur donasse tyranno,

Et dictis artes conciliasse suas.

Nihil ad votum pacis Christianae, & Syncretismi molitiones Hetruscus ille tyrannus, de quo canere pueri solent:

Mortua quinetiam iungebat corpora viuis

Componens manibusq, manus atq, oribus ora,

Complexu misero longâ sic morte necabat.

Haec in nos duplabit Calvinista. Quae tum facies orbis, quis locus excipiet timidos, quot poenae superanda fortibus? qui gemitus? qui sonitus plagarum? qui nidores ignium in vulneribus stridentium?

Quis prodere tanta relatu

M m m

Eunera?

Ut misericordia negent, Laruas nos, non homines putant.

Sauiores Parei.

Plessæi regis Britanniae ad beluini Italici cum incitatu.

Plessæi crudelitatis.

Beluini fore crudelitatem.

Cur saui Calvinista?

*Funera: quis cades posset deslere nefandas?
Quid tale immanes vnuquam gessisse feruntur,
Vel Scinis, Isthmiaca pinu, vel rupe profunda
Scyron, vel Phalaris tauro, vel carcere Sylla?
Vel gladiis Barati, vel gliribus Hugonotta?
O mites Diomedis equi? Bufiridis ara
Clementes! iam Cinna pius, iam in Spartace lenis
Pareo collatus eris.*

Non posse
credi Cal-
uinistis pa-
cem offe-
rentibus.

Quantus dolor erit, qui letale gaudium Caluinia-
no parere queat? Cujus etsi forte manus nondum
Catholico sanguine maduerunt, calamus certe
quo scribit, sanguine nostro tinxit, & fauces nostrā
morte cruentavit. Hæc consilia sunt tribunorum no-
stri temporis, hæc Theologorum scita: Vincere causa
non possumus, occidamus. Præceptum diuinum, quale habuit
Ehud Iudex priuatum aduersus Moabitum Regem, habemus
nos publicum. Quale hoc præceptum? occide; vir-
tus, an dolus quis in hoste requirit? Potestne igitur esse
pax tibi o Pareo cum illis, quos te jubet Deus occide-
re: si lex à summo Domino iusta est, qua cades no-
stra vobis demandatur, vosq; ita esse iudicatis, fœ-
dus omne, spemq; concordie in æternum abrupitis
Tecum, inquit, pacem faciam, sed contra legem
Dei venire non possum, is iussit, vt te occidam. Man-
datum habeo publicum tui occidendi, priuatæ paci-
ficationes, fœdera, iuramenta irrita facit imperium
supremi Imperatoris. Jam te satis intelligunt nostri
Principes, quorum potentiam, animosq; idcirco ar-
ctissimo fœdere diuina bonitas deuinxit, in sui de-
fensionem, ne carptim singuli turbonum istorum in-
sidijs perirent. Ab illis verò religionis pacem exspe-
ctare, quibus caput est omnis sanctitatis, aduersarios
primo quoq; tempore occidere, stultum est, ab ijs, in-
quam, qui non modo fœdera gentibus vñtata, sed
turpia etiam, & Syncretismorum fallacias in mun-
dum inducunt: scilicet

Tanta molis erat Romanam excidere gentem.

CAPVT XXVI.

*Secundarium Syncretismi scopum esse dupli-
cem, euerfionem Lutheranorum, &
seruitutem Principum Calu-
inianorum.*

Pugnam
vertent in
Luthera-
nos.

§. I. Pontifice cum defensoribus occiso, postquam
carnes ejus deuorant, multos exusserint, ca-
daveribus Tiberinum alueum obstruxerint, Syllana
tempora reducerint, quibus in fluuium primi cecidere, in
corpora summi, tum vertent in commilitones Luthera-
nos ferrum, & Cadmeā pugnā Romanis manib⁹ pa-
rentabunt. Si enim Papa simplex, simplicesq; Papiste
tam erant conficiendi atrociter, quid meritis dicent
duplices Papas, duplicesq; Papistas? Lutheranos enim ita
appellare ministri Caluiniani solent, vt libro de illorum
vñione probauit. Deinde causas easdem bellandi contra
ipfos habebunt, quæ eos ad Syncretismum, & certa-
tionem aduersum Catholicos impulerunt. Principes
suos dicent oportere tyrannidi Lutherana resistere, etiam
gladio, & vi eam impediendo, idola frangendo, nam & Lu-
theranos idolis patrocinari Pareus existimat, in Rom.
i. dub. 18. Tertio, Lutherani Caluinistas bello perfe-
quendos censent, quis autem credat de hostibus suis
benignius consulturos esse Caluinianos, quos de se
non nisi crudelissimè cogitasse sint experti? Joachi-
mus Westphalus, quo scunq; Caluinistis fauere conpertum
fuerit, toto orbe exterminandos clamat: gloriatur se scripsis-
se: Caluinianos gladio potius Magistratus, quam stylo esse re-
futandos: Auctor est: vt non modo professoribus Zvingliana
doctrinæ, sed etiam approbatoribus interdican aqua & igni

Lutherani
gladio agen-
dam in
Caluinistas
aiunt.

Magistratus, ita Caluin. vlt. admon. ad Westphalum.
Hanc partem leuiter nunc ordinis causā attingo, ipsos
Lutheranos causam suam agentes suo loco adducam,
inter omnes enim causas hæc præcipua est: De Lu-
theranorum itaque sententia rationes nouemdecim
causam explicabunt. Ne tamen turbones Caluinistæ
se ita tegere, atque opprimere putent posse animi sui
propositum, vt non emanet in vulgus, atque innotescat,
paucis cum illis agam, atq; ita leniter, vt offendi,
ita verè, vt respondere non valeant.

§. 2. Agite; pax esto, coalescat Syncretismus; con-
sulere Lutheranis vultis, scindi fraternitatem nefas
esse ducitis. In omne æuum nobis occisis, pacificè
cum illis viuere pollicemini. Si scientes volentes non
fallitis. Agite, hoc vnum pro Lutheranis omnibus
orator oro, quæsoque, Sinite illos vel ad vnum men-
sem in Marchionatu Electorali suum tenere locum,
non vt semper maneat precor, nimium hoc est, spa-
cium fuge aliquod, & exiguum temporis vsuram po-
stulo, pignus illud vestræ humanitatis, & Syncretismi
habeat, ne pellite, quos tam conjunctos vobis pere-
ptatis. Hoc si impetro, moderationis vestræ lauda-
tor existam, si negabitur, quid Lutherani sperare pos-
sint, non video. Fundos & hereditates illis cedens,
quos tam præpropere, ita auide pellere cœpistis, vt
vestra importunitate miseros in furorem egeritis? quibus
nec precariam ad tempus possessionem indulgissitis.
Si potentia seculari premere illos pergitis, quid victi
exspectent, cum adhuc, stante fato, tam dira
patiantur? cum adhuc lenocinantibus Syncreti-
smi blanditijs exilia, p̄scriptiones, carceres sentiant?

§. 3. Quid autem, si ex Pareo planum facio Lu-
theranos non modo tutos esse non posse, viuis Calui-
nianis, sed nec ipsos quidem Reges & Principes
Caluinianos, nisi seruitutem seruiant, Ministrorum
suorum fraudes, atque violentiam declinare posse?
Tanta est Zvingliani energematis prauitas, vt in sua
viscera ferrum conuertat, cum materia crudelitatis in
exteris intentatæ subtrahitur. Pareus in Rom. 13. ita
docet. Prop. 2. Subditi non priuati, sed in Magistratum in-
feriori constituti, aduersus superiorem Magistratum se, & Re-
publicam, & Ecclesiam, seu veram religionem etiam armis
defendere iure possunt. His positis conditionibus.

I. Cum superior Magistratus degenerat in tyrannum.
II. Aut ad manifestam idololatriam, atq; blasphemias,
ipfos, vel subditos alios vt vult cogere.
III. Cum ipsis atrox infertur iniuria.
IV. Si aliter incolumis fortunæ, vitæ, & conscientia esse
non possint.

V. Ne prætextu religionis, aut iustitiæ suæ quærant.
VI. Seruata semper iustitiæ, & moderamine inculpatæ
tutelæ iuxta leges. Ex hisce conficere sibi rationes suas
possunt Principes Lutherani & Caluiniani.

Primo. Si Caluinianum Consistorium me judi-
cet Tyrannum, armate in me Prætores, cum libebit,
licere arbitrabitur. Tyrannum verò dicet, si Vbi-
quarios rigidos, & sæuos veritatis hostes feram, ac fo-
ueam. Si Caluinianos exterminem.

Secundo. Quanta licentia suum illud decretum
fancier, licere Sarrapæ Ecclesiam suam contra Magi-
stratum majorem defendere? An si Ecclesiam
Wittebergæ, aut Lipsiæ Caluinistæ congregauerint,
eam armis consul, aut Sarrapas contra Electorem tu-
eri iure bono poterit? Quam latè pateat illud: Ec-
clesiam defendo, Religionem veram tueor; nemo i-
gnorat, nisi qui adeo in Europa peregrinus est, vt ne-
ciat, quam multis religionibus vera fides jactetur. Si
Magistratui inferiori aduersus superiorem in ea cau-
sa datus est gladius, à Crellio occidi potuisse olim
Saxonie Principem concedant necesse est.

Tertio. Si ad manifestam blasphemiam velit cogere.
Nempe impationem, Vbiquitatem, si quis Luthere-
ricè

Ingen-
cui
cipi L
rano
nius

Documen-
ta ad permi-
ciem Prin-
cipum.

Causa Cal-
uinistica
occidendi
reges.